

УДК 658.155

Бугас В.В.,
кандидат економічних наук, професор,
професор кафедри бізнес-економіки та туризму,
Київський національний університет технологій та дизайну

Бугас В.В.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту,
Київський національний університет технологій та дизайну

Чупрун В.О.,
магістр,
Київський національний університет технологій та дизайну

Ромас О.Ю.,
магістр,
Київський національний університет технологій та дизайну

Bugas Valeriy,
Ph.D. Professor, Professor of the Department
of Business Economics and Tourism,
Kyiv National University of Technology and Design

Bugas Vasil,
Ph.D., Associate Professor, Associate Professor,
Department of Management,
Kyiv National University of Technology and Design

Chuprun Valentina,
Magister,
Kyiv National University of Technology and Design

Romas Olena,
Magister,
Kyiv National University of Technology and Design

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ЦЬОГО ПРОЦЕСУ

Бугас В.В., Бугас В.В., Чупрун В.О., Ромас О.Ю. Управління прибутком на підприємстві та шляхи поліпшення цього процесу. У статті розглянуто роль прибутку як ключового показника діяльності підприємств усіх форм власності, які ставлять за мету так організувати свою діяльність, щоб їхня робота характеризувалася підвищенням рентабельності та збільшенням прибутку. Визначено, що в сучасних умовах найбільшу увагу необхідно приділяти питанням ефективного управління прибутком, що являє собою процес розроблення і прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу і використання. Обґрунтовано, що прибуток підприємства повною мірою піддається управлінським діям, заснованим на певних наукових підходах та методах управління фінансово-господарською діяльністю. Досліджено сутність прибутку, його місце і значення у розвитку підприємства та необхідність ефективного і безперервного управління ним. У статті запропоновано структурну схему управління прибутком підприємства, виявлено необхідні умови ефективного управління і вдосконалення процесу управління прибутком підприємства.

Ключові слова: прибуток, формування прибутку, управління прибутком, завдання управління, система управління прибутком, фінансова діяльність підприємства, політика управління прибутком, прибутковість.

Бугас В.В., Бугас В.В., Чупрун В.А., Ромас А.Ю. Управление прибылью на предприятии и пути улучшения этого процесса. В статье рассмотрена роль прибыли как ключевого показателя деятельности предприятий всех форм собственности, которые ставят цель так организовать свою деятельность, чтобы их работа характеризовалась повышением рентабельности и увеличением прибыли. Определено, что в современных условиях наибольшее внимание необходимо уделять вопросам эффективного управления прибылью, что представляет собой процесс разработки и принятия управленческих решений по всем основным аспектам его формирования, распределения и использования. Обосновано, что прибыль предприятия

в полной мере подвергается управленческим действиям, основанным на определенных научных подходах и методах управления финансово-хозяйственной деятельностью. Исследована сущность прибыли, ее место и значение в развитии предприятия и необходимость эффективного и непрерывного управления ею. В статье предложена структурная схема управления прибылью предприятия, выявлены необходимые условия эффективного управления и совершенствования процесса управления прибылью предприятия.

Ключевые слова: прибыль, формирование прибыли, управление прибылью, задачи управления, система управления прибылью, финансовая деятельность предприятия, политика управления прибылью, доходность.

Bugas Valeriy, Bugas Vasil, Chuprun Valentina, Romas Olena. Profit Management at the enterprise and ways of improvement of this process. The article considers the role of profit as a key indicator of the activity of enterprises of all forms of ownership, which aim to organize their activities so that their work is characterized by increased profitability and increased profits. Enterprises of all forms of ownership aim to organize their activities so that their work is characterized by increased profitability and increased profits. It is determined that in modern conditions the greatest attention should be paid to the issues of effective profit management, which is the process of developing and making management decisions on all major aspects of its formation, distribution and use. When making a decision, the owners and managers of the enterprise should take into account the directions of priority investments of financial resources, based on the financial condition of the enterprise, its material and technical base, socio-economic development of the team, the possibility of profitable placement of funds in the securities market, in the monetary sphere and the like. The prospect of further research on these issues is the need to develop methods and techniques to justify the correct choice of a particular direction of profit and optimization on this basis of the business entity as a whole. It is shown that profit is an important monetary assessment of production and financial activity of the enterprise, demonstrating the efficiency of the enterprise. Also, profit characterizes the payback of funds invested in the enterprise and the rational use of its property. The role of profit in the development of the enterprise in modern market conditions is considered. It is proved that the profit of the enterprise is fully amenable to management actions based on certain scientific approaches and methods of management of financial and economic activities. Also, profit characterizes the payback of funds invested in the enterprise and the rational use of its property. The essence of profit, its place and importance in the development of the enterprise and the need for effective and continuous management are investigated. The article proposes a structural scheme of enterprise profit management, identifies the necessary conditions for effective management and improvement of the process of enterprise profit management.

Key words: profit, profit formation, profit management, management tasks, profit management system, financial activity of the enterprise, profit management policy, profitability.

Постановка проблеми. В умовах розвитку ринкових відносин ефективність фінансово-господарської діяльності підприємств пов'язана з раціональним формуванням та розподілом фінансових ресурсів із метою досягнення високих фінансових результатів. Враховуючи різні аспекти планування діяльності підприємства, найважливішим є процес управління прибутком як процес дослідження і прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу і використання.

Прибуток підприємства є важливою фінансовою категорією, яка відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності, характеризує ефективність виробництва і свідчить про обсяг та якість виробленої продукції, стан продуктивності праці та рівень собівартості.

Створюючи будь-яку справу, насамперед підприємця цікавить його прибутковість та доходність. Ефективність фінансово-господарської діяльності підприємств пов'язана з раціональним формуванням та розподілом фінансових ресурсів з метою досягнення високих фінансових результатів. Розмір отриманого прибутку має вагоме значення в діяльності підприємства. Він впливає на формування фінансових ресурсів підприємства, збільшення його ринкової вартості, ефективність виробничої діяльності, економічний розвиток.

Значну роль прибутку в розвитку підприємства і забезпеченні інтересів його власників та персоналу, а також держави визначають необхідність дослідження питань ефективного управління прибутком підприємства.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Проблеми удосконалення управління прибутком на підприємстві та вдосконалення напрямів його використання є завжди актуальною темою дослідження.

Проблемам управління прибутком на підприємстві присвячені праці науковців України і зарубіжжя. Серед них варто назвати: Г. Азгальдова, І. Бланка, І. Балабанова, Л. Бадалова, Б. Данилишина, Дж. Джурана, С. Дорогунцова, І. Каца, Г. Крамаренко, М. Коробова, Л. Лігоненко, А. Мазаракі, А. Маршалову, Н. Менкью, М. Мельникову, Л. Омелянович, А. Поддєрьгіна, Р. Солоу, А. Садекова, р. Сайфуліна, О. Стоянову, Н. Ушакову, Н. Чумаченка, А. Шеремета та ін.

За межами сучасних досліджень залишаються поєднання якісної та кількісної характеристик прибутку, що не тільки поширює систему об'єктів якості, а й просуває показник прибутку на принципово новий рівень у фінансовому механізмі підприємства.

Незважаючи на велику кількість наукових розробок з означеної проблематики, питання удосконалення управління прибутком на підприємстві залишається актуальним і не до кінця вирішеним. Проблема управління прибутком і витратами є актуальною практично для всіх підприємств та організацій, незалежно від форми власності, розміру та фінансового стану. Актуальним є дослідження системи управління та використання прибутку підприємства, що спрямоване на забезпечення розвитку підприємства внаслідок капіталізації прибутку.

Формулювання завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад та

вдосконалення системи управління прибутком підприємства. Для досягнення мети необхідно розглянути роль та значення прибутку в діяльності підприємства, особливості управління прибутком підприємства, а також дослідити шляхи його підвищення.

Виклад основного матеріалу. Прибуток є основним джерелом фінансування розвитку підприємства, удосконалення його матеріально-технічної бази. Вся діяльність підприємства спрямована на те, щоб забезпечити зростання прибутку або принаймні стабілізувати його на певному рівні. Процес накопичення прибутку відбувається під впливом факторів внутрішнього та зовнішнього характеру [3]. Внутрішні фактори впливу на прибуток підприємства – це фактори, які залежать від діяльності підприємства: обсяг діяльності підприємства, стан та ефективність використання ресурсів підприємства, рівень доходів, рівень витрат, ефективність цінової та асортиментної політики. Зовнішні фактори впливу на прибуток підприємства – це фактори, які не залежать від діяльності підприємства: державне регулювання цін в сучасних умовах на товари, які входять до споживчого кошика, подорожчання послуг інших галузей народного господарства, система оподаткування, зміна нормативних документів із кредитування, збільшення облікової ставки за користування кредитними, політика держави з формування доходів, відсутність індексації доходів населення залежно від темпів інфляції.

Дослідження ролі і значення прибутку в розвитку підприємства показує, що прибуток – один із головних аспектів діяльності підприємства. Це визначає необхідність ефективного і безперервного управління ним.

Управління прибутком являє собою процес пошуку і прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу і використання на підприємстві [4].

Управління формуванням прибутку включає в себе політику управління прибутком у процесі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Операційна діяльність є метою створення підприємства, забезпечує основну частку його доходу та пов'язана з виробництвом і реалізацією продукції (робіт, послуг).

Інвестиційна діяльність являє собою придбання та реалізацію необоротних активів, а також фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Фінансова діяльність – система форм і методів, які використовуються для фінансового забезпечення функціонування підприємства [5].

Розподіл прибутку підприємства являє собою процес формування напрямів використання прибутку відповідно до мети та завдань розвитку підприємства. Політика управління розподілом прибутку включає в себе управління своєчасною сплатою податків та інших обов'язкових платежів із прибутку та оптимізацію пропорцій розподілу прибутку на частини, що капіталізуються і що споживаються [4].

Система управління прибутком повинна бути інтегрована із загальною системою управління підприємством, оскільки прийняття рішень у будь-якій сфері діяльності підприємства впливає на рівень прибутку.

Необхідною метою підприємницької діяльності будь-якого підприємства є систематичне одержання

прибутку. Тому домінуючою проблемою для підприємства є максимізація прибутку.

Під управлінням прибутком підприємства розуміють побудову системи управління, що враховує тактичні та стратегічні аспекти управління, спрямована на підвищення кінцевих результатів діяльності суб'єкта господарювання, яку розглядають як сутність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких виконує певну роботу, спільна дія котрих забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини. Таким чином, система управління прибутком повинна бути логічно пов'язана із загальною системою управління підприємством, тому що прийняття управлінських рішень у всіх сферах діяльності підприємства прямо або опосередковано буде впливати на рівень прибутку, який надає нові можливості і джерела фінансування для розвитку підприємства, що дасть змогу збільшити не тільки доходи підприємства а і доходи його власників і працівників.

Узагальнюючи різні погляди вітчизняних і зарубіжних дослідників [2; 3; 4], можна зробити висновок, що роль і значення прибутку підприємства в умовах ринкової економіки виявляються в такому:

- прибуток підприємства є основним спонукальним мотивом будь-якого виду бізнесу, головною кінцевою метою підприємницької діяльності;
- прибуток підприємства створює базу економічного розвитку держави загалом. Можливість держави успішно виконувати покладені на неї функції і здійснювати намічені програми розвитку економіки дає механізм перерозподілу прибутку підприємства через податкову систему;
- прибуток підприємства виступає критерієм ефективності діяльності суб'єкта господарювання;
- прибуток є постійно відтворюваним джерелом формування фінансових ресурсів підприємства, і чим вищий рівень прибутку підприємства, тим менша його потреба у залученні фінансових коштів із зовнішніх джерел і вищий рівень самофінансування його розвитку. Останнє є важливим критерієм фінансової стійкості підприємства;
- прибуток виступає головним джерелом зростання ринкової вартості підприємства.

Принципи управління прибутком залежать від багатьох факторів, головними з яких є особливості галузевої приналежності, спеціалізація підприємства, його організаційна форма і форма власності, цілі стратегічного розвитку й етапи реалізації стратегії тощо. Це зумовлює поряд із використанням загальноприйнятих принципів управління прибутком необхідність розроблення особливих принципів для кожного конкретного підприємства індивідуально, ґрунтуючись на системному підході і комплексному аналізі його діяльності. Дослідження принципів управління дає змогу застосовувати обмірковані, аргументовані дії і рішення під час розроблення інструментів управління прибутком. Аналіз теорії і практики економічного управління різними економічними об'єктами дав змогу встановити необхідність застосування до управління прибутком таких наукових підходів: системного, комплексного, інтеграційного, маркетингового, функціонального, динамічного, відтворювального, процесного, нормативного, кількісного (математичного), адміністративного, поведінкового, ситуаційного. Кожний з перерахованих

підходів відображає чи характеризує один з аспектів управління прибутком підприємства чи їх сукупність. За системного підходу прибуток підприємства розглядається як сукупність взаємозалежних елементів, що має вихід (мету), вхід, зв'язок із зовнішнім середовищем, зворотний зв'язок. Під час застосування комплексного підходу повинні враховуватися економічні, організаційні, соціальні, психологічні, а за необхідності й інші аспекти управління прибутком підприємства та їхні взаємозв'язки.

Інтеграційний підхід націлений на дослідження і посилення взаємозв'язків:

- а) між елементами прибутку;
- б) між стадіями формування і розподілу прибутку;
- в) між рівнями управління прибутком по вертикалі;
- г) між суб'єктами управління прибутком підприємства по горизонталі.

Маркетинговий підхід передбачає орієнтацію інструмента управління прибутком підприємства на споживача. Пріоритети вибору критеріїв маркетингу:

1) підвищення якості об'єкта відповідно до потреб споживачів;

2) економія ресурсів у споживачів за рахунок підвищення якості;

3) економія ресурсів у виробництві за рахунок фактора масштабу виробництва, науково-технічного прогресу.

Сутність функціонального підходу в управлінні прибутком підприємства полягає в тому, що процес управління прибутком розглядається як сукупність функцій, які необхідні. Після встановлення функцій створюються кілька альтернативних об'єктів для виконання цих функцій і вибирається той із них, що вимагає мінімум сукупних витрат за один цикл формування і розподілу прибутку. За альтернативного підходу удосконалюється наявний об'єкт, у нашому дослідженні – прибуток, що дозволяє докорінно поліпшити структуру об'єкта, напрями формування і розподілу. У разі застосування динамічного підходу прибуток розглядається в діалектичному розвитку, розглядаються причинно-наслідкові зв'язки його формування, проводиться ретроспективний аналіз за 5–10 і більше минулих років і перспективний аналіз (прогноз).

Відтворювальний підхід до управління прибутком – підхід, орієнтований на постійне поновлення власного капіталу підприємства, причому, переважно розширене відтворення цього ресурсу.

Процесний підхід розглядає функції управління як взаємозалежні. Процес управління є загальною сумою усіх функцій, серією безперервних взаємозалежних дій, спрямованих на управління прибутком підприємства.

Сутність кількісного підходу полягає в переході від якісних оцінок прибутку до кількісних за допомогою математичних, статистичних методів, розрахунків, експертних оцінок, системи балів та ін.

Сутність адміністративного підходу полягає в регламентації функцій, прав, обов'язків, нормативів якості, витрат, тривалості, елементів у нормативних актах (накази, розпорядження, вказівки, стандарти, інструкції, положення тощо) у процесі управління прибутком.

Новим підходом до прийняття управлінських рішень у сфері управління прибутком є ситуаційний підхід, який концентрується на тому, що придатність різних методів управління визначається різною ситуацією. Прибуток настільки складний, інтегральний,

багатоаспектний економічний об'єкт, що залежить від впливу великої кількості факторів, що система формування і розподілу прибутку має враховувати всі перераховані вище підходи, однак особливу увагу слід приділити комплексному, системному і ситуаційному підходам. Це зумовлено складністю входження в ринкові відносини і необхідністю врахування крім основних факторів виробництва, ризикових ситуацій і зовнішніх загроз.

Головною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш ефективного його формування та оптимального розподілу, що спрямовані на забезпечення розвитку діяльності підприємства та зростання його ринкової вартості.

Метою управління прибутком є забезпечення збільшення добробуту власників підприємств на цей момент і у перспективі. Ця мета повинна забезпечувати одночасно гармонізацію інтересів власників з інтересами держави і персоналу підприємства. Виходячи з головної мети, система управління прибутком дає змогу вирішувати такі завдання:

– забезпечення максимізації розміру прибутку, що формується відповідно до ресурсного потенціалу підприємства;

– забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку і допустимим рівнем ризику;

– забезпечення високої якості прибутку, що формується;

– забезпечення виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства;

– забезпечення формування відповідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку підприємства на майбутній період;

– забезпечення постійного зростання ринкової вартості підприємства;

– забезпечення ефективності програм участі персоналу щодо прибутку.

Для забезпечення чіткої дії механізму управління прибутком підприємства необхідно проаналізувати чинники впливу на прибуток підприємства. Прибуток формується під впливом великої кількості взаємозалежних чинників, що впливають на результати діяльності підприємства по-різному: одні – позитивно, інші – негативно. Серед зовнішніх чинників можна виділити такі: економічні умови господарювання, місткість ринку, платоспроможний попит споживачів, державне регулювання діяльності підприємств та інше. Особливе значення має рівень, динаміка і коливання платоспроможного попиту, тому що він визначає стабільність одержання прибутку.

Основними завданнями управління формуванням прибутку підприємства є такі: забезпечення максимізації розміру прибутку, що формується, який відповідає ресурсному потенціалу суб'єкта господарювання та ринковій кон'юктурі; забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку, що формується, та допустимим рівнем ризику; забезпечення високої якості прибутку, що формується; забезпечення постійного збільшення ринкової вартості підприємства; підтримка конкурентоспроможності у довгостроковому періоді; забезпечення ліквідності підприємства та його платоспроможності; підтримка інвестиційної привабливості.

Процес управління прибутком підприємства має відбуватися у певній послідовності і забезпечувати

реалізацію головної мети та основних завдань цього управління. З цієї метою нами запропонована ця структурно-логічна схема здійснення процесу управління прибутком підприємства (рис. 1).

Крім зовнішніх та внутрішніх чинників, що впливають на прибуток, варто зосередити увагу на системі управління прибутком, структурі механізму управління прибутком підприємства, факторах розподілу та використання прибутку.

Об'єктом розподілу є загальна сума прибутку, отриманого підприємством у звітному періоді, від звичайної і надзвичайної діяльності. [4].

Під час розподілу прибутку управлінням необхідно вміти оптимально розподілити кошти відповідно до стратегії розвитку підприємства, не забуваючи інші фактори, такі як: реалізація дивідендної політики для покращення добробуту власників компанії, підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення приросту ринкової вартості суб'єкта господарювання у короткостроковій та довгостроковій перспективах, ефективний вплив на трудову активність робітників, соціальний розвиток підприємства, поповнення фінансових ресурсів та підвищення платоспроможності підприємства, зменшення ризиків діяльності внаслідок формування та поповнення резервного фонду та ін.

Управління розподілом та використанням прибутку підприємства доцільно здійснювати в такій послідовності:

- 1) сформувати інформаційну базу для аналізу ефективності функціонування підприємства;
- 2) зробити аналіз попереднього досвіду використання прибутку підприємства;

3) дослідити як внутрішні, так і зовнішні чинники, що впливають на ефективність використання прибутку підприємства;

4) визначити напрями розподілу прибутку підприємства як у поточному період, так і з урахуванням стратегічних та тактичних цілей його розвитку;

5) розробити системи управлінських рішень із забезпечення ефективного використання прибутку;

6) забезпечити контролю за виконанням прийнятих управлінських рішень щодо розподілу та використання прибутку підприємства;

7) здійснити коригування низки управлінських рішень щодо розподілу та використання прибутку за результатами здійсненого контролю та з урахуванням стратегії розвитку підприємства.

У процесі управління прибутком велике значення має його оптимальний розподіл і використання. Контроль за розподілом прибутку та формуванням його інформаційного забезпечення можна розмежувати на два етапи.

Перший етап – це контролювання розподілу загального прибутку. На цьому етапі учасниками розподілу є підприємство та держава. Пропорція розподілу прибутку між державою і підприємствами складається під впливом низки факторів і має важливе значення для забезпечення державних потреб й потреб підприємств. Істотне значення при цьому має податкова політика держави щодо суб'єктів господарювання. Ця політика реалізується у сумі податків, що сплачуються за рахунок прибутку, у визначенні об'єктів оподаткування, ставках оподаткування, у порядку надання податкових пільг.

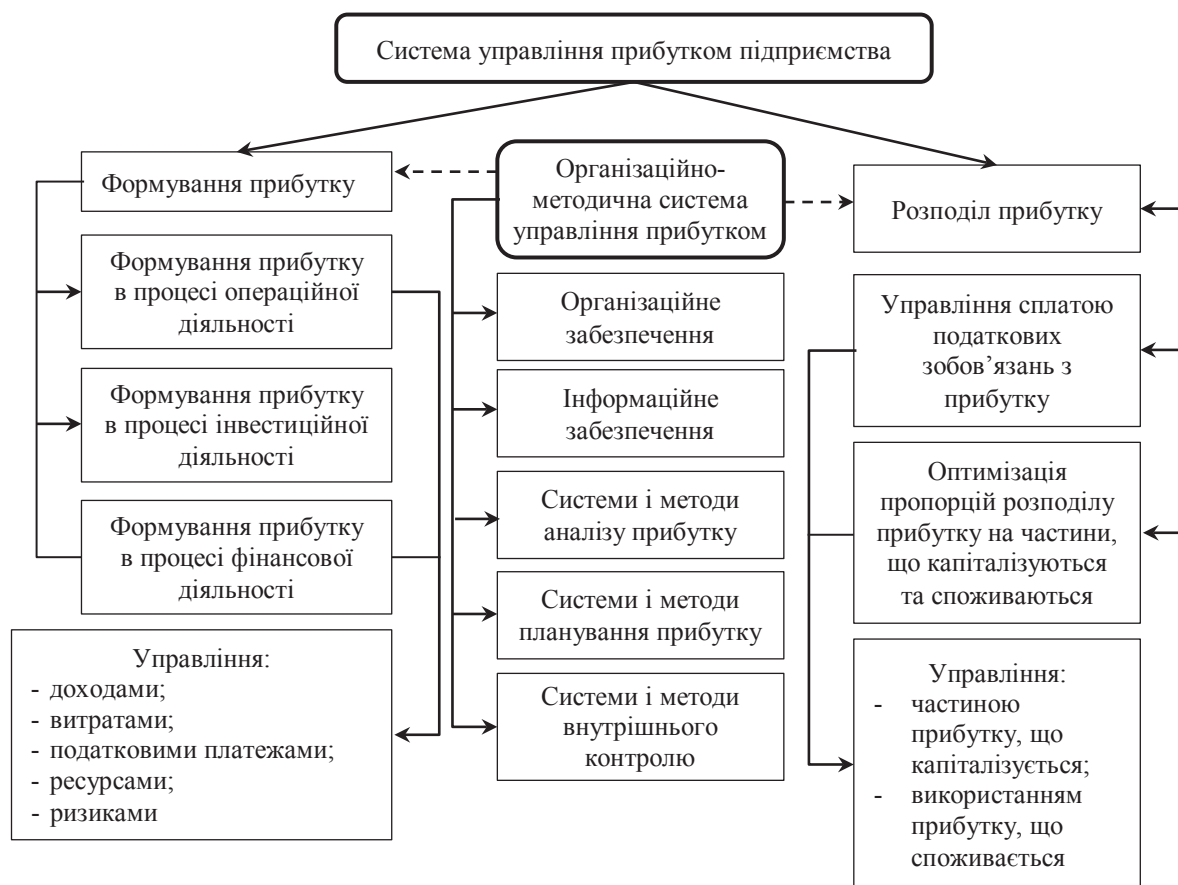

Рис. 1. Структурна схема управління прибутком підприємства

Другий етап – це контролювання розподілу чистого прибутку, що залишився в розпорядженні підприємства після сплати платежів (податків) до бюджету на капіталізовану та спожиту частини.

Формалізація процесу розподілу чистого прибутку чітко вказує на наявність системи функціональних залежностей множин двох складників – капіталізованої (K_{zg}) та спожитої (СП) його частини (1):

$$\begin{cases} K_{zg} = f(3K_{zg}, PK_{zg}, DK_{zg}, PK_{zg}, \dots, N_{zg}, ПН) \Rightarrow \max; \\ СП = f_1(D_s, ПЗ_{mp}, \dots, N_{cn}) \Rightarrow \max \end{cases}$$

де f та f_x – функціональні залежності; $3K_{zg}$, PK_{zg} , DK_{zg} , PK_{zg} , $СК_{zg}$, N_{zg} – відповідно: збільшення зареєстрованого (пайового), додаткового, резервного, капіталу та інших фондів підприємства відповідно до чинного законодавства;

$ПН$ – частина нерозподіленого прибутку;

D_s – обсяг виплачених дивідендів;

$ПЗ_{mp}$ – покриття збитку минулих років, в т. ч. списання збитку від викупу капіталу у власників;

N_{cn} – інші напрями споживання прибутку. Векторне спрямування до максимізації ($\max$) вказує на ціль управління.

Запропонована формалізація дозволяє враховувати наявні та можливі (потенційні) елементи функцій (через уведення в формулу значень N_{zg} та N_{cn}), у результаті чого її використання уможлиблює побудову не лише фактичних, а й альтернативних прогнозних моделей розподілу прибутку.

Нині проблемним питанням є те, що на вітчизняних підприємствах фактично не відбувається розподілу чистого фінансового результату. Здебільшого на балансах суб'єктів господарювання відображається нерозподілений прибуток. Зазвичай керівництво підприємства прагне як можна більшу частину прибутку залишити нерозподіленою, як резерв, що дозволяє укріпити основи самофінансування. Це призводить до того, що власник не використовує своє право на контролювання розподілу створеного прибутку, що негативно впливає на ефективність всього процесу управління фінансовими результатами [6].

Стосовно політики управління розподілом прибутку підприємства, то вона повинна відображати основні вимоги загальної стратегії розвитку підприємства, забезпечувати підвищення його ринкової ціни, формувати необхідні обсяги інвестиційних ресурсів, забезпечувати матеріальні інтереси власників і працівників [2].

Система управління прибутком має бути органічно інтегрована із загальною системою управління підприємством, оскільки прийняття управлінських рішень у будь-якій сфері діяльності підприємства прямо або опосередковано впливає на рівень прибутку, який у свою чергу є основним джерелом фінансування розвитку підприємства та зростання доходів його власників і працівників.

Дії, що застосовуються в межах механізму, носять характер управлінських рішень і підготовки інформації для прийняття управлінських рішень у сфері управління прибутком. У межах механізму управління прибутком здійснюються такі дії:

- аналіз і моніторинг зовнішнього середовища;
- розроблення стратегії підприємства;
- підготовка аналітичної інформації, на якій ґрунтується прийняття рішення з управління прибутком;
- прийняття рішення;
- аналіз і коригування рішення у разі необхідності.

Отже, кінцевою метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку. Тому дуже важливо під час стратегічного планування прибутку врахувати всі чинники й аспекти подальшого розвитку для повного і обґрунтованого визначення величини прибутку і забезпечення певного рівня прибутку. Одночасно під час планування прибутку є низка особливостей, специфічних аспектів, які необхідно врахувати для фінансового забезпечення постійного розвитку підприємства. В умовах нестабільної економіки важливим для будь-якого підприємства є формування найістотніших принципів і ефективної системи стратегічного планування та управління прибутком.

Висновки. На підставі проведених досліджень можна зробити висновок, що прибуток підприємства повною мірою піддається управлінським діям, заснованим на певних принципах і наукових підходах. Це ще раз підкреслює, що для управління прибутком підприємства як економічним об'єктом, який має велике значення для підприємства і покликаний виконувати стимулюючу функцію в його діяльності, необхідно застосовувати дієві інструменти управління.

Значна роль прибутку в розвитку підприємства та забезпеченні інтересів його власників і працівників визначає необхідність ефективного і безперервного управління ним. Управління прибутком являє собою процес розроблення та прийняття ефективних управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування та розподілу і використання на підприємстві з метою максимізації добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періодах.

Список використаних джерел:

1. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення / Гаватюк Л.С., Дармограй Н.В., Хімійчук Г.М. *Молодий вчений*. 2016. № 1(28). С. 40–42.
2. Денисенко Л.О. Кучерявенко Ю.О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві. *Вісник КНУТД*. 2014. №1. С. 145–152.
3. Іванченко Д.Ф. Організаційно-економічний механізм управління операційним прибутком: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.е.н. 08.00.04 / Одеський національний економічний університет. Одеса. 2016. 225 с.
4. Мельник Т.Ю. Теоретичні аспекти аналітичного забезпечення контролювання розподілу підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 12. С. 201–205.
5. Романова Т.В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. С. 1–12.
6. Соколова Е. Вьюшкова А. Проблеми управління прибутком на підприємстві. *Збірник наукових праць ДЕТУТ*. 2015. Вип. 32. С. 311–320.

References:

1. Ghavatjuk L.S., Darmoghraj N.V., Khimijchuk G.M. (2016) Prybutkovistj ukrajinsjkykh pidpryjemstv: realiji sjog-hodennja [Profitability of Ukrainian enterprises: the realities of today]. *Young scientist*, no. 1(28). pp. 40–42.
2. Denysenko L.O., Kucherjavenko J.O. (2014) Shljakhy polipshennja procesu upravlinnja prybutkom na pidpryjemstvi [Ways to improve the process of profit management in the enterprise]. *Herald of KNUTD*, no. 1. pp. 145–152.
3. Ivanchenko D.F. (2016) Orghanizacijno-ekonomichnyj mekhanizm upravlinnja operacijnym prybutkom [Organizational and economic mechanism of operating profit management] (PhD Thesis), Odessa: Odessa national economic University.
4. Meljnyk T.J. (2015) Teoretychni aspekty analitychnogho zabezpechennja kontroljuvannja rozpodilu pidpryjemstva [Theoretical aspects of analytical support of enterprise distribution control]. *Scientific Bulletin of Kherson state University*, no. 12. pp. 201–205.
5. Romanova T.V. (2015) Chynnyky, shho vplyvajutj na zbilshennja prybutku pidpryjemstv Ukrajiny v suchasnykh umovakh [Factors affecting the increase in profits of enterprises of Ukraine in modern conditions]. *Efficient economy*, no. 4. pp. 1–12.
6. Sokolova E., Vjjushkova A. (2015) Problemy upravlinnja prybutkom na pidpryjemstvi [Problems of profit management in the enterprise]. *Collection of proceedings DETUT*, no. 32. pp. 311–320.